

Theory of Change (ToC) – fra Teori til Praksis.

Forløbsbeskrivelse for arbejde med ToC i regi af Fagligt Fokus 2014

Behovet og tilgangen

Internationale udviklingsorganisationer møder stadig flere krav om at kunne begrunde deres valg af strategier, når de arbejder med at skabe udvikling i verdens fattigste lande, eller om at kunne vise konkrete fremskridt og resultater af deres arbejde.

I den sammenhæng har interessen samlet sig om forandringsteori (Theory of Change – ofte forkortet **ToC**) som et redskab til at styrke projekt- og programlægnings og som en hjælp til at dokumentere, hvordan opnåede milepæle og delmål bidrager til udviklingsmål på langt og mellemlangt sigt.

På Fagligt Fokus seminar 16. januar 2014 viste opsamlingen at der er stort behov for en afklaring af hvordan ToC kan anvendes i praksis. Det blev givet klart udtryk for at man ønskede at et kapacitetsudviklingsforløb skulle tage sit afsæt i dels konkrete erfaringer (gerne case-orienteret) og dels at tilgangen skal være hvordan vi kan arbejde med at inddrage ToC i eksisterende praksis – og mindre på ToC som en 'revolutionerende tilgang'.

Formålet

Derfor iværksætter Fagligt Fokus i 2014 en proces, som skal afdække og formidle, hvordan vi som udviklingsorganisationer kan forklare, forstå og dokumentere, hvordan vi fremmer konkrete forandringer i udviklingsarbejdet:

- Dels i de projekter og programmer, vi som udviklingsorganisationer støtter og samarbejder med partnere om i Syd.
- Dels som organisationer i vores valg af overordnede strategiske fokusområder for vores arbejde.

Ambitionen er, at processen skal munde ud i en let omsættelig vejledning eller model, der kan fungere som inspiration til ramme- og programorganisationer, som ønsker at arbejde mere systematisk med forandringsteori i programplanlægningen og i monitoreringsarbejdet.

Det er også ambitionen, at vejledningen kan være en hjælp og inspiration til, hvordan organisationer fremadrettet kan imødekomme ram-rapporteringens forventninger til en øget dokumentation af de resultater vi som udviklingsorganisationer skaber, den læring vi opnår og de justeringer, vi foretager undervejs i arbejdet.

Processen

Processen i 2014 vil blive planlagt i 3 'spor'.

Spor 1 – Nedsættelse af Fagpanel

Til at lede processen nedsættes der et fagpanel bestående af repræsentanter fra 6-7 ramme- og programorganisationer. Fagpanelet vil være overordnet fagligt ansvarlig for processen og udviklingen af den planlagte vejledning. Ideen med fagpanelet er at trække på de erfaringer der allerede er hos organisationerne. Det vil derfor være et krav til deltagelse i fagpanelet at man har konkret erfaring med at arbejde med ToC i fra egen organisation og/eller er midt i et helt konkret forløb om brug af ToC i sin organisation. På baggrund af de tidligere arrangementer har vi allerede fået tilsagn om deltagelse fra en række fagpersoner. Hvis man har den fornødne erfaring med ToC fra egen organisation, kan man kontakte Søren Asboe (saj@cisu.dk) for eventuel deltagelse i fagpanelet.

Fagpanelet vil mødes 3-4 gange i løbet af året og vil

- Identificere de spørgsmål og problemstillinger omkring brugen af forandringsteori, som skal behandles i vejledningen.
- Medvirke til en faglig diskussion og afklaring af de rejste spørgsmål med henblik på at kvalificere indholdet af den planlagte inspirationshæfte/manual.
- Identificere indholdet af en række workshops og møder i løbet af 2014, der kan medvirke til et kompetenceløft af andre organisationer, som ønsker at stifte bekendtskab med forandringsteori
- Fungere som faglige sparringspartnere og 'kritiske læsere' af udkast til vejledningen .

Spørgsmål, der kan opfattes af inspirationshæfte/manual kunne for eksempel være:

- Hvad er forandringsteori og hvordan kan det bruges som planlægningsredskab
- Hvordan kan ToC bruges som monitoreringsredskab og redskab til læring
- Hvordan kan ToC bruges som redskab til ram-rapportering og som organisatorisk, strategisk orientering?
- Hvordan formidler jeg brugen af/redskabet ToC ud i alle relevante led i min organisation?
- Fra papir til praksis: Hvordan bliver ToC en del af daglig praksis?
- Hvordan kan jeg bruge ToC til at styrke dialog og samarbejde med mine partnere i syd?

Spor 2 – Tre seminarer om ToC

Sideløbende med fagpanelets arbejde afholdes der i 2014 tre seminarer for ansatte i ramme- og programorganisationer.

Formålet med seminarerne er at give deltagerne viden og hands-on erfaring med at arbejde med forandringsteori som planlægnings- kvalitetssikrings- monitorerings- og formidlingsredskab.

Målgruppe

Målgruppen for seminarerne er ansatte med ansvar for programudvikling, kvalitetssikring og/eller monitorering og resultatmåling.

Tre seminarer om ToC – Tre ideer til indhold

Seminar 1: Hvad er ToC, og hvordan kan jeg bruge det som supplement til LFA, når jeg udvikler programmer og projekter?

På seminaret gennemgår vi de væsentligste elementer i en forandringsteori. I gruppearbejde prøver vi prøver metoden af på konkrete projektmål.

Seminar 2: Hvordan kan jeg bruge ToC som redskab til kvalitetssikring af mit arbejde.

På seminaret gennemgår vi hvordan ToC kan bruges som redskab til at vurdere kvaliteten og gennemførligheden af valgte projektstrategier og til at identificere om 'der mangler noget' for at vores projekt eller programide kan lede til de ønskede mål. Vi bruger projektbeskrivelser, som deltagerne selv medbringer, som udgangspunkt for diskussionerne.

Seminar 3: Hvordan kan jeg bruge ToC som monitorerings- og rapporteringsværktøj

ToC som monitorerings- og rapporteringsredskab, med eller uden RAM-krav. På seminaret gennemgår vi, hvordan ToC kan bruges til at monitorere konkrete fremskridt i arbejdet og til at dokumentere og formidle resultater til medlemmer, donorer, brugere og interessenter i bred forstand.

For at styrke deltageres muligheder for at videreformidle seminarernes indhold ind i egne organisationer, vil hver deltagende organisation kunne tilmelde 2 deltagere til hvert seminar.

For at få det fulde udbytte af forløbet, skal man helst kunne deltage i alle tre seminarer. Kan man ikke det, opfordres man til at sende en anden.

Deltagelse i seminarerne vil være efter 'først til mølle' princippet, dog sådan at både program, ramme og puljeorganisationer har mulighed for at deltage. Der vil kunne være op til 30 deltagere pr arrangement.

Spor 3 – 1-2 arrangementer med international deltagelse om anvendelsen af ToC i praksis

Som med ethvert andet redskab er forandringsteori kun brugbart, hvis det bliver brugt. Derfor afholdes der 1-2 foredrag og paneldiskussioner om ToC, hvor repræsentanter fra internationale organisationer, internationale eksperter og partnere fra Syd fortæller om, hvordan de arbejder med ToC i praksis og med at forankre redskabet i alle relevante led af deres organisationer.

Arrangementerne sætter fokus på hvad det kræver af os at få det fulde udbytte af at bruge ToC som supplement til andre planlægnings- og monitoreringsværktøjer.

Vi stiller blandt andet spørgsmål som

- Hvordan skal vi organisere os, så vores forandringsteorier (ToC) bliver en levende del af vores monitoreringsarbejde og et redskab der kan hjælpe os til at lære af vores succes'er og fejltagelser?
- Hvilke krav stiller ToC til vores kommunikation – både kommunikationen internt i vores egen organisation og eksternt i forhold til donorer og andre interessenter?

Ansvar for praktisk gennemførelse:

Fagligt Fokus (tre rådgivere fra CISU) og konsulent Malene Sønderskov vil være ansvarlig tilrettelæggelse af de praktiske arrangementer og skrivprocesserne.

Grov skitse til proces:

	24. April	Maj	Juni	Sommer	Aug	Sept	Okt	Nov.
SPOR 1	Workshop: hvad skal vinklingen af model/hæfte være	1. møde på baggrund af konkrete oplæg	2. møde på baggrund af konkrete oplæg	Stilstand	3. møde på baggrund af konkrete oplæg		Afsluttende møde	
SPOR 2			Første arrangement	Stilstand		Andet arrangement	Tredje arrangement	Præsentation af Model/inspirationshæfte
SPOR 3						Seminar med syd deltagelse		Seminar med syd deltagelse

Første skridt: Fagpanelet mødes til fokuseringsworkshop 24. april

Efterfølgende vil det mere detaljerede proces forløb og forventede aktiviteter blive offentliggjort på Fagligt Fokus's hjemmeside (<http://fagligtfokus.ngoforum.dk/>) og delt med tidligere deltager i ToC aktiviteter.